

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. vasario 26 d.
(OR. en)

6346/18

COHOM 28
COPS 46
CONUN 56
COASI 36
MAMA 21
COEST 41
COAFR 46
CFSP/PESC 164
DEVGEN 17

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2018 m. vasario 26 d.
kam:	Delegacijoms

Dalykas:	Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2018 m.
----------	---

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2018 m., kurias Taryba priėmė 2018 m. vasario 26 d. įvykusiame 3598-ame posėdyje.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL ES PRIORITETŲ JT ŽMOGAUS TEISIŲ FORUMUOSE
2018 M.**

1. Pagarba žmogaus teisėms yra pamatinė Europos Sąjungos vertybė. Įsipareigojimas žmogaus teisių srityje yra vienas iš pagrindinių mūsų išorės veiksmų ramsčių, kaip atspindėta Visuotinėje ES užsienio ir saugumo politikos strategijoje. Žmogaus teisių propagavimas ir apsauga yra daugiašališkumo pagrindas ir vienas iš pagrindinių JT sistemos ramsčių. Taika ir saugumas, žmogaus teisės ir vystymasis yra neatskiriami ir vienas kitą stiprinantys aspektai. Europos Sąjunga yra ir toliau bus lyderė šiose trijose srityse.
2. Visų pirma atsižvelgdama į tai, kad šiais metais minima Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 70-ies metų sukaktis, Europos Sąjunga tvirtai remia Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus įsipareigojimą labiau atkreipti dėmesį į žmogaus teises ir JT sistemoje suteikti prioritetą prevencijai ir tvariai taikai šalinant pagrindines konfliktų priežastis, be kita ko, sprendžiant žmogaus teisių pažeidimų klausimus. Atsižvelgdama į tai, kad šiais metais minima Vienos deklaracijos ir veiksmų programos priėmimo 25-erių metų sukaktis, ES taip pat pakartoja savo tvirtą poziciją, kad visos žmogaus teisės yra visuotinės, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios. Be to, ES primena savo įsipareigojimą įgyvendinti atsakomybės užtikrinti apsaugą principą užkertant kelią žmogaus teisių pažeidimams ir juos sustabdančiam žiaurumo aktų kontekste. Ji remia JT deklaraciją dėl švietimo ir mokymo žmogaus teisių klausimais ir ragina valstybes imtis veiksmų jai įgyvendinti.
3. Europos Sąjunga dar kartą patvirtina tvirtai remianti vyriausiojo žmogaus teisių komisaro ir jo biuro bei visos JT žmogaus teisių sistemos nepriklausomumą ir darbą kovojant su žmogaus teisių pažeidimais, be kita ko, pasitelkiant konkrečioms šalims skirtus ir teminius pareiškimus ir rezoliucijas, tyrimo komisijas, faktų nustatymo misijas ir įgaliotuosius ekspertus, visuotinį periodinį vertinimą, ir dar kartą patvirtina aktyviai remianti visus žmogaus teisių gynėjus, kovojančius su valstybinių ir nevalstybinių subjektų vykdomais pažeidimais.

4. ES pabrėžia, kad visos JT narės, įskaitant Žmogaus teisių tarybos nares, turi laikytis aukščiausių standartų propaguojant bei apsaugant žmogaus teises ir visapusiškai bendradarbiauti su Taryba ir jos mechanizmais. Ji dar kartą patvirtina remianti efektyvų ir veiksmingą Žmogaus teisių tarybos veikimą ir tebėra įsipareigojusi bendradarbiauti su visomis šalimis ir NVO vykdant skaidrų tarpregioninį procesą, kad Žmogaus teisių taryba būtų stiprinama, kartu išsaugant jos pasiekimus ir atsižvelgiant į žmogaus teisių svarbą platesnės JT reformos kontekste.
5. Aktyviai dalyvaudama JT žmogaus teisių forumuose, Europos Sąjunga toliau, be kita ko, per ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais ir glaudžiai bendradarbiaudama su ES regioniniais specialiaisiais atstovais visapusiškai naudosis turimomis įvairiomis priemonėmis ir politika siekdama propaguoti ir apsaugoti žmogaus teises visame pasaulyje; tuo tikslu, be kita ko, bus vedami dvišaliai dialogai žmogaus teisių klausimais, žmogaus teisių aspektas integruojamas į ES politiką ir kitus dvišalius ar daugiašalius dialogus ir forumus, rinkimų stebėjimą, viešus pareiškimus, viešąją diplomatiją, projektų finansavimą ir diplomatinis veiksmus. Be to, tikimės teigiamos pažangos šalyse partnerėse, norėsime keistis sėkmingais pavyzdžiais ir gerąja patirtimi žmogaus teisių srityje visame pasaulyje ir toliau sieksime dialogo ir bendradarbiavimo su partneriais visuose regionuose.
6. ES toliau aktyviai prisidės prie tarptautinių pastangų kuo skubiau užtikrinti lyčių lygybę, moterų įgalėjimą ir pažangą moterų teisių srityje. Ji toliau sieks lyčių aspekto integravimo į visą Žmogaus teisių tarybos, Generalinės Asamblėjos ir kitų žmogaus teisių forumų veiklą. Primindama Europos konsensuą dėl vystymosi, Taryba šiame kontekste tebėra įsipareigojusi siekti visų žmogaus teisių stiprinimo, apsaugos ir įgyvendinimo ir visapusiško bei veiksmingo Pekino veiksmų platformos ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais (ICPD) veiksmų programos ir jų peržiūros konferencijų rezultatų įgyvendinimo ir tebėra įsipareigojusi siekti užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. ES toliau dės pastangas, kad būtų veiksmingai įgyvendinama JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 ir vėlesnės rezoliucijos dėl moterų, taikos ir saugumo, ir dės daugiau pastangų, kad visame pasaulyje būtų užkirstas kelias visų formų smurtui prieš moteris bei mergaites ir jų diskriminacijai ir kad šie reiškiniai būtų panaikinti.

7. Šias metais minime JT deklaracijos dėl žmogaus teisių gynėjų 20-ąsias metines, ir Europos Sąjunga yra labai sunerimusi dėl visuose regionuose žmogaus teisių gynėjų patiriamo vis didesnio spaudimo, įskaitant smurto išpuolius, priverstinius dingimus, piktavališkus persekiojimus, griežtą registravimo tvarką, taip pat finansavimo gavimo apribojimus. ES toliau ištikimai gins už žmogaus teises kovojančias pilietinės visuomenės organizacijas, atskirus žmogaus teisių gynėjus, įskaitant tinklaraštininkus, žurnalistus, kitus žiniasklaidos subjektus ir žmogaus teisių srities teisininkus. Ji skirs itin daug dėmesio konkrečiai rizikai, su kuria susiduria moterys, čiabuvių žmogaus teisių gynėjai ir kiti žmogaus teisių gynėjai, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, įskaitant LGBTI asmenų žmogaus teisių gynėjus, ir grėsmėms, su kuriomis susiduriama ginant nuo žmogaus teisių pažeidimų, susijusių su įmonių veikla, ir bylose, susijusiose su teisėmis į žemę. ES toliau bus nusistačiusi prieš bauginimą, priekabiavimą bei represalijas prieš asmenis ir grupes ir smerks šiuos reiškinius, bendradarbiaudama su JT, jų atstovais ir mechanizmais žmogaus teisių srityje; šiuo atžvilgiu ji pakartoja remianti JT Generalinio Sekretoriaus padėjėją žmogaus teisių klausimais, įskaitant jo darbą šioje srityje.
8. Tarptautinė bendruomenė privalo niekada nesitaikstyti su nebaudžiamumu, kai vykdomas genocidas, nusikaltimai žmogiškumui, karo nusikaltimai arba tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimai. Todėl ES toliau tęs ilgalaikes pastangas, kad būtų nutrauktas nebaudžiamumas, sustiprinta atskaitomybė ir remiamas pereinamojo laikotarpio teisingumas. Laikantis tarptautinės humanitarinės teisės ir principų, civiliams gyventojams ir civiliniams objektams taikoma bendra apsauga, jie neturi tapti išpuolių objektu ir turi būti sudarytos galimybės humanitarinei pagalbai juos pasiekti. Be to, ypač šiais metais, kai minime Europos kultūros paveldo metus, ES reiškia susirūpinimą dėl kultūros paveldo naikavimo aktų dažnumo bei masto ir įsipareigoja remti atitinkamas pastangas ir iniciatyvas, kurių imamasi įvairiuose JT forumuose siekiant atkreipti dėmesį į šią problemą ir rasti būdų užkirsti kelią tokiems aktams.

9. Europos Sąjunga pakartoja remianti Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT) ir Romos statuto, kuriam šiemet sukanka 20 metų, visuotinumą. Palankiai vertiname sprendimą aktyvuoti TBT jurisdikciją agresijos nusikaltimų bylose įgyvendinant sistemą, kuri buvo nustatyta praėjusioje statuto šalių asamblėjoje. Visapusiškas statuto šalių bendradarbiavimas ir Teismo visuotinumas yra itin svarbus veiksnys, kad TBT galėtų veiksmingai įvykdyti pažadą užtikrinti tikrą teisingumą. Šiuo atžvilgiu ES labai apgailestauja dėl precedento neturinčio Burundžio pasitraukimo iš Romos statuto.
10. Be to, ES toliau rems tvirtą žmogaus teisių apsaugos Europos žemyne sistemą, kurios kertiniais akmenimis ir toliau turi būti Europos Taryba ir Europos žmogaus teisių konvencija.
11. ES visuose savo išorės santykiuose toliau propaguos pagarbą įvairovei apsaugodama ir propaguodama tautinėms mažumoms priklausančių asmenų žmogaus teises, įskaitant jau įgytas teises, pagal taikytinas JT ir Europos tarybos normas ir standartus.
12. ŽTT ir JT Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete ES toliau propaguos iniciatyvas, susijusias su žmogaus teisių padėtimi KLTR, Mianmare / Birmoje ir Burundyje. Ji rems veiksmus dėl Irano, neteisėtai aneksuotos Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto (Ukraina), Kongo Demokratinės Respublikos ir Sirijos. ES toliau ragins valstybes ir kitas šalis visapusiškai bendradarbiauti su ŽTT mechanizmais bei įgaliotaisiais ekspertais ir suteikti jiems visapusišką, besąlygišką ir nevaržomą prieigą. Ji toliau reikalaus, kad gyvybiškai svarbi pagalba būtų teikiama žmonėms, kuriems jos reikia, be kita ko, Jemene, Sirijoje, Mianmare / Birmoje, Libijoje, Pietų Sudane, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Centrinės Afrikos Respublikoje, taip pat Gazos Ruože ir vyriausybės nekontroliuojamose Ukrainos teritorijose. Visuose atitinkamuose žmogaus teisių forumuose, įskaitant Žmogaus teisių tarybą, ES ragins skirti tinkamą dėmesį žmogaus teisių padėčiai Gruzijos Abchazijos ir Cchinalio (Pietų Osetija) regionuose. ES toliau reikalaus, kad būtų nutraukti siaubingi žmogaus teisių pažeidimai – kai kurie iš jų gali prilygti nusikaltimams žmogiškumui – ir kad atsakingi už juos asmenys KLTR, Sirijoje, Mianmare / Birmoje, Burundyje ir Pietų Sudane būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

13. ES prieštarauja mirties bausmei bet kokiomis aplinkybėmis ir laikosi nuomonės, kad mirties bausmė yra šiurkštus žmogaus teisių ir žmogaus orumo pažeidimas. Raginame šalių, kuriose mirties bausmė buvo panaikinta, vyriausybes įtvirtinti šį svarbų pasiekimą konstitucijoje ir ratifikuoti Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto Antrąjį fakultatyvinį protokolą. Šalių, kuriose galioja mirties bausmės vykdymo moratoriumas, vyriausybes raginame jo laikytis ir daryti pažangą, kad mirties bausmė būtų panaikinta. Turėtų būti susilaikyta nuo bet kokių regresinių veiksmų. ES ragina šalis, kuriose mirties bausmė vis dar egzistuoja, palaipsniui ją panaikinti ir primygtinai reikalauja, kad ji būtų vykdoma laikantis būtiniausių tarptautinių standartų. ES toliau prieštarauja mirties bausmės vykdymui, visų pirma, kai vykdomos masinės egzekucijos ar kai mirties bausmė skiriama už nusikalstamas veikas, įvykdytas jaunesnių nei 18 metų amžiaus asmenų, arba pažeidžiant kitus būtiniausius standartus. Atsižvelgdama į tai, kad JT Generalinės Asamblėjos 71-oje sesijoje rezoliucija dėl mirties bausmės vykdymo moratoriumo sulaukė tvirtos tarpreregioninės paramos, ES toliau remia JT darbą, visų pirma Žmogaus teisių taryboje ir 73-ioje JT Generalinėje Asamblėjoje, siekiant panaikinti mirties bausmę visame pasaulyje.
14. ES toliau dalyvaus kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ar baudimu, visų pirma, kai tokią praktiką naudoja teisėsaugos darbuotojai ir saugumo pajėgos, veikloje. ES prirėkusi primins atitinkamoms šalims, be kita ko, Sirijai, Saudo Arabijai, Mianmarui / Birmai, Burundžiui, Kongo Demokratinei Respublikai, Bangladešui ir Libijai jų įsipareigojimus šiuo atžvilgiu. ES tebėra sunerimusi dėl pranešimų apie netinkamo elgesio ir kankinimo įkalinimo metu atvejus Kinijoje ir ragina valdžios institucijas nuodugniai juos ištirti.

15. ES ragina visas valstybes užtikrinti, kad priverstinių dingimų ir viešųjų ar privačiųjų struktūrų vykdomų neteisminių egzekucijų atvejai būtų skubiai ir veiksmingai ištirti nešališku ir skaidriu būdu, kuriuo užtikrinamas tinkamas atsakingų asmenų baudžiamasis persekiojimas, ir reiškia susirūpinimą dėl tokių atvejų, visų pirma Libijoje, Sirijoje, Mianmare / Birmoje, Bangladeše, neteisėtai aneksuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste (Ukraina), vyriausybės nekontroliuojamose Ukrainos teritorijose, Rusijos Federacijoje, Filipinuose, Pakistane, Burundyje ir Venesueloje.
16. Primindama savo ankstesnes išvadas, ES pakartoja, kad tvirtai ir vienareikšmiškai smerkia visų formų ir apraiškų terorizmą, neatsižvelgiant į tai, kas ir koku tikslu jį vykdo. Puikiai suvokdama terorizmo grėsmės ir smurtinio ekstremizmo keliamus didelius iššūkius šalių stabilumui ir saugumui, ES ragina visas valstybes užtikrinti, kad atsaku į teroristinius nusikaltimus būtų visapusiškai laikomasi tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę, tarptautinę pabėgėlių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę. Ji pabrėžia, kad svarbu apsaugoti ir propaguoti teroristinių nusikaltimų aukų teises.
17. Laikydamosi Vienos deklaracijos ir veiksmų programos, ES toliau vis daugiau dėmesio skirs ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių apsaugai ir propagavimui, taip pat toliau dės pastangas, kad būtų įgyvendinta Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., taikant teisėmis grindžiamą požiūrį į darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimą, įskaitant žmogaus teises – teisę į sveikatos priežiūrą, mokslą, maistą, būstą, saugų geriamąjį vandenį bei sanitarines paslaugas ir į deramą darbą, taip pat plėtojant minimalią socialinę apsaugą bei užtikrinant platesnę jos aprėptį, ir į lyčių nelygybės panaikinimą. Ji remis ir skatins dalyvavimą kaip svarbią gero valdymo priemonę.

18. ES dar kartą patvirtina, kad visų formų prekyba žmonėmis, įskaitant migrantus ir pabėgėlius, yra šiurkštus žmogaus teisių pažeidimas, organizuoto nusikalstamumo forma ir grėsmė taikai, demokratiniam valdymui ir teisinei valstybei. Ji toliau bendradarbiaus visų pirma su JT ir Afrikos Sąjunga, kad būtų pagerinta migrantų ir pabėgėlių žmogaus teisių apsauga Libijoje ir kitose šalyse.
19. Be to, ES pabrėžia poreikį veiksmingai apsaugoti žmogaus teises, ypač daug dėmesio skiriant konkrečioms rizikos veiksniams, su kuriais susiduria pažeidžiamose padėtyje atsidūrę asmenys. Ji primena, kad priverstinis perkėlimas dažnai kelia sudėtingų iššūkių. Neteisėta migracija gali sukelti didelių iššūkių ir turėti neigiamo poveikio kilmės, tranzito ir kelionės tikslo šalims. ES toliau akcentuos, kaip svarbu laikytis tarptautinės pabėgėlių teisės, įskaitant negrąžinimo principą, laikytis žmogaus teisių teisės ir vykdyti pareigą apsaugoti žmones nuo prekybos žmonėmis ir kitų pažeidimų; ji toliau tvirtai laikosi įsipareigojimo garantuoti teisę prašyti prieglobsčio. ES toliau visapusiškai dalyvauja diskusijose dėl JT visuotinių susitarimų, remiantis 2016 m. rugsėjo mėn. JT deklaracija dėl pabėgėlių ir migrantų. Ji pripažįsta, kad valstybės turi suverenią teisę nuspręsti, ką priimti į savo teritoriją, ir kad valstybėms svarbus saugumo elementas yra jų teisės ir pareigos valdyti ir kontroliuoti savo sienas, visapusiškai laikantis jų tarptautinių įsipareigojimų.
20. ES toliau smerks atvejus, kai nepaisoma asmenų ar grupių laisvės ir saugumo, įskaitant patvirtintus savavališko suėmimo ir sulaikymo atvejus, kaip visų pirma matyti iš įvykių Venesueloje, Eritrėjoje, Kinijoje, Turkijoje (visų pirma nuo tada, kai 2016 m. liepos mėn. buvo mėginta įvykdyti perversmą) ir Okupuotoje Palestinos Teritorijoje, įskaitant Izraelio įvykdyto nepilnamečių palestiniečių savavališko sulaikymo atvejus.

21. ES toliau ištikimai remis teises į nuomonės ir saviraiškos laisvę internete ir realiame gyvenime, be kita ko, žurnalistų ir tinklaraštininkų teises, ir susirinkimų ir asociacijos laisvę visame pasaulyje; ji toliau ragins valstybes, įskaitant Rusijos Federaciją, Kiniją, Bahreiną, Burundį, Baltarusiją, Sudaną, Egiptą, Turkiją, Vietnamą, Iraną ir Kongo Demokratinę Respubliką nustoti riboti šias laisves, nustoti taikyti neproporcingus teisės aktus, kuriais jos ribojamos, ir nustoti nepagrįstai riboti pilietinės visuomenės organizacijų veikimo erdvę. ES toliau smerks žurnalistų ir kitų žiniasklaidos veikėjų nužudymus ir jų atžvilgiu vykdomus smurto veiksmus, bauginimą ir persekiojimą, ko imasi valstybiniai ir nevalstybiniai subjektai.
22. ES ragina visas šalis, įskaitant Kambodžą, Venesuelą, Azerbaidžaną, Etiopiją, Gaboną, Togą, Rusijos Federaciją ir Baltarusiją laikytis savo įsipareigojimų dėl politinių laisvių, įskaitant politinės opozicijos teises, teisę į taikų protestą, teisę dalyvauti viešuosiuose reikaluose ir pagarbą demokratijos normoms bei teisinei valstybei.
23. ES toliau propaguos visų asmenų religijos ar tikėjimo laisvę, tvirtai priešinsis religinei netolerancijai ir sieks didesnės religinėms ir kitoms mažumoms priklausančių asmenų apsaugos nuo diskriminacijos, persekiojimo ir smurto visame pasaulyje. Ji tęs savo iniciatyvas religijos ar tikėjimo laisvės klausimais Žmogaus teisių taryboje ir JT Generalinėje Asamblėjoje, visų pirma akcentuodama anksčiau priimtų įsipareigojimų vykdymą. ES toliau priešinsis visų formų rasizmui, rasinei diskriminacijai, ksenofobijai ir su tuo susijusiai netolerancijai visame pasaulyje. Ji toliau remis lygybės ir nediskriminavimo principus JT forumuose ir savo išorės veiksmuose, ir toliau kovos su visomis diskriminacijos apraiškomis, nepriklausomai nuo jos pagrindo – įskaitant dėl lyties, rasės, etninės ar socialinės kilmės, religijos ar tikėjimo, politinių ar bet kokių kitokių pažiūrų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės.

24. JT forumuose ES toliau imsis iniciatyvų vaiko teisėms puoselėti ir bendradarbiaus su daugiau JT narių siekiant daryti pažangą šioje prioritetinėje srityje – visų pirma kad būtų propaguojamos ir apsaugotos vaiko teisės, be kita ko, ginkluoto konflikto kontekste ir skurde gyvenančių vaikų teisės, ir būtų panaikintas visų formų smurtas, įskaitant patyčias, ir tokia žalinga praktika, kaip antai: vaikų santuokos, ankstyvos santuokos bei priverstinės santuokos ir moterų lyties organų žalojimas.
25. ES toliau bendradarbiaus su visais suinteresuotaisiais subjektais pasauliniu mastu dėl iniciatyvų, kuriomis siekiama užtikrinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų įgyvendinimą, be kita ko, pasitelkiant nacionalinius veiksmų planus, ir toliau propaguos atskaitomybę už žmogaus teisių pažeidimus ir būtinybę užtikrinti visoms žmogaus teisių pažeidimų aukoms teisę į veiksmingą teisinę gynybą, palankiai vertindama tarpusavio mokymosi galimybes pagrindinių principų įgyvendinimo klausimais.
-